خراسان روزنامه صبح ایران
پنجشنبه ۸ تیرماه ۱۳۹۶ ـ ۴ شوال ۱۴۳۸ ـ شماره ۱۹۵۷۰

مدیر ملی طرح حفاظت از تالاب های ایران با بیان این که ساخت سد ایلیسو در ترکیه بحران زیست محیطی و معیشتی برای ایران به دنبال دارد، گفت: فعلا اقدام خاصی برای جلوگیری از احداث سد ایلیسو صورت نگرفته است. به گزارش باشگاه خبرنگاران، ابوالفضل آبشت مدیر ملی طرح حفاظت از تالاب های ایران افزود : کنفرانس بین المللی گردوغبار در تیر ماه در تهران برگزار می شود.

اقدامی برای جلوگیری از احداث سد ایلیسو صورت نگرفته است

سد «ایلیسوی» ترکیه؛ فاجعه زیست محیطی برای ایران

محمد بهبودی نیا
info@khorasannews.com

خشک شدن تالاب ها، شورشدن آب خلیج فارس، مرگ و میر تعداد زیادی از گونه های دریایی، افزایش پدیده گرد وغبار در خوزستان و تعداد زیادی از شهرهای غربی و جنوب غربی ایران، اجرای سیاست نفت در برابر آب، افزایش مهاجرت به شهرها، خشک شدن باغ ها و روستاهای جنوب کشور و... این ها تنها تعدادی از اثرات سوء محیط زیستی بر ایران به دلیل ساخت سد ایلیسو بر روی رود دجله توسط کشور ترکیه است. این روزها ریزگردها در خوزستان در حالی خبرساز شده است که گروهی از مسئولان کشور منشاء این ریزگردها را عوامل خارجی می دانند اما تاکنون هیچ صحبت دقیقی از این عوامل و منشاء ریزگردها به میان نیامده و این موضوع با وجود گذشت سال ها از این پدیده در پرده ای از ابهام باقی مانده است. گروهی از کارشناسان بر این عقیده اند که سد سازی های ترکیه در سال های اخیر بر این موضوع بی تاثیر نبوده است.

■ ۱۵ سد بر روی دجله و فرات

ترکیه در سال های اخیر تعداد ۱۵ سد بر روی دو رود دجله و فرات ساخته که یکی از این سدها سد آتاتورک است و ۶۵۰ برابر سد های ایران ظرفیت ذخیره آب دارد. در سال ۱۹۹۲ کار ساخت سد آتاتورک به پایان رسید و این موضوع باعث خشک شدن مساحت زیادی از زمین های کشاورزی عراق شد و در نتیجه پدیده ریزگردها را در منطقه به وجود آورد که کشور ما نیز از هجوم این ریزگردها بی نصیب نماند و هر سال با ساخت و ساز سدهای دیگر توسط ترکیه بر روی دو رود دجله و فرات این پدیده در حال تشدید شدن است.

اما ماجرای سدسازی های عجولانه کشور ترکیه به این جا ختم نمی شود چرا که ترکیه در ادامه سیاست های مربوط به سد سازی خود کار ساخت بزرگ ترین سد تاریخ کشورش را با نام ایلیسو بر روی رود دجله از چند سال قبل شروع کرده است که با اتمام کار ساخت این سد در سال ۲۰۱۹ باید شاهد تغییرات اقلیمی و عواقب ناشی از آن در ایران، سوریه و عراق باشیم. به گفته برخی از کارشناسان با اتمام و بهره برداری از این سد حتی قطره ای از آب دجله به سمت کشور های سوریه، ایران و عراق سرازیر نخواهد شد. هنوز تبعات سد آتاتورک که برابر با ۶۵۰ سد ایران ظرفیت ذخیره سازی آب دارد و چند سال قبل ترکیه آن را احداث و بهره برداری کرد، بر اقلیم ایران و کشورهای همسایه باقی است و به تازگی صحبت از ساخت سد دیگری به میان آمده است. عبدا... حاتمیان نایب رئیس کمیسیون آب در مجلس شورای اسلامی در این باره می گوید: «در سال ۱۹۹۲ ترکیه سد آتاتورک را بر روی رود فرات احداث کرد که این موضوع باعث خشک شدن حجم زیادی از زمین های کشاورزی عراق شد و خشک شدن زمین های کشاورزی در عراق باعث به وجود آمدن توده های عظیمی از ریزگردها در جنوب و غرب ایران شد و از طرفی بعد از ساخت این سد ترکیه در ادامه سیاست های هدفمند خود در زمینه سد سازی در سال ۲۰۰۶ ساخت سد ایلیسو را بر روی سر شاخه های رود دجله در منطقه ای بین مرز ترکیه و سوریه و عراق آغاز کرد. کارشناسان، حجم آبگیری سد ایلیسو را از ۳۵ میلیارد تا ۴۵ میلیارد متر مکعب ذکر می کنند. تقریبا از ده سال پیش کار ساخت این سد شروع شد و امروز در حال طی مراحل پایانی است. این در حالی است که ترکیه بدون توجه به قوانین بین المللی و همچنین بدون در نظر گرفتن مضرات زیست محیطی این سد برای همسایگان، کار ساخت سد ایلیسو را به مراحل نهایی خود رسانده است. در اصل ترکیه با توجه به فضای به وجود آمده در دو کشور سوریه و عراق، در حال بهره برداری از نابه سامانی های موجود در این دو کشور است و در سکوت، روز به روز پروژه سد ایلیسو را به مرحله پایانی آن نزدیک تر می کند که با ساخت سد ایلیسو ۶۷۰ هزار هکتار زمین در عراق خشک خواهد شد و بحران های اجتماعی در این کشور شکل خواهد گرفت که این بحران ها بر ایران نیز بی تاثیر نیست

> ترکیه با توجه به فضای به وجود آمده در دو کشور سوریه و عراق، در حال بهره برداری از نابه سامانی های موجود در این دو کشور است و در سکوت، روز به روز پروژه سد ایلیسو را به مرحله پایانی آن نزدیک تر می کند که با ساخت سد ایلیسو ۶۷۰ هزار هکتار زمین در عراق خشک خواهد شد و بحران های اجتماعی در این کشور شکل خواهد گرفت که این بحران ها بر ایران نیز بی تاثیر نیست

ایلیسو بر اقلیم ایران سوال می پرسیم، عبدا... حاتمیان می گوید: «خشک شدن تالاب ها، مرگ و میر تعداد زیادی از گونه های دریایی، اجرای سیاست نفت در برابر آب، سیل مهاجرت های داخلی و کشورهای عراق و سوریه به سمت ایران و تشدید پدیده حاشیه نشینی، تنها بخشی از خطراتی است که به دلیل ساخت سد ایلیسو توسط ترکیه گریبانگیر کشور ایران است. اگر بخواهیم به صورت دقیق علت خشکسالی مقطعی تالاب هور العظیم ایران در سال های گذشته را بیان کنیم باید گفت که همین سد سازی های کشور ترکیه عامل اصلی این مشکل بوده است و با ساخت سد ایلیسو که چندین برابر ظرفیت سد های ساخته شده تا امروز ظرفیت نگهداری آب را دارد ما در سال های آینده شاهد خشکسالی های بزرگ، افزایش ریزگردها در منطقه جنوب غربی و غرب ایران خواهیم بود و این موارد در نهایت باعث ایجاد بحران های اجتماعی در این مناطق خواهد شد و در نتیجه سیل عظیمی از مهاجران کشورهای عراق و سوریه به سمت مرزهای ایران روانه خواهند شد. این مهاجرت ها شامل ایران نیز خواهد شد و از شهرهای جنوب غربی شاهد مهاجرت های زیادی به دیگر شهر ها خواهیم بود و در نتیجه پدیده حاشیه نشینی تشدید خواهد شد و معضل بعدی نابودی تمدن ایران در جنوب غربی و غرب کشور است که متاسفانه این صحبت ها را بنا به هر دلیلی مسئولان ما باز گو نمی کنند.

حاتمیان این گونه ادامه می دهد: "در مورد تالاب هور العظیم که یک سوم آن در ایران واقع شده باید گفت با احداث سد ایلیسو، این تالاب کاملا خشک خواهد شد و در نتیجه آبزیان این تالاب از بین خواهند رفت و بالطبع تعداد زیادی از صیادان بیکار خواهند شد و نیمی از آب تجدید پذیر ایران از بین خواهد رفت و بیش از ۲۳ استان ما بعد از احداث سد هور العظیم دچار پدیده ریزگردها خواهند شد. این تنها گوشه ای از خطرات احداث این سد است و این موضوع ناشی از کم توجهی های ایران، سوریه و عراق به این موضوع در طی سال های گذشته است. ترکیه با احداث این سد بیش از نیمی از حقابه تاریخی کشور عراق را تصرف خواهد کرد اما کشور عراق به دلیل درگیری های امروز فرصتی برای ایراد شکایت نداشته است."

■ ماموریت میان بخشی

حاتمیان معتقد است مقابله با این پدیده به قدری جدی است که برای حفظ محیط زیست باید این ماموریت میان بخش های مختلف تقسیم شود و آن را فقط به مسئولان محیط زیست نباید مربوط بدانیم، جهاد کشاورزی، وزارت نفت، منابع طبیعی و... همه درگیر این موضوع هستند و باید به آن رسیدگی کنند و در ادامه می گوید: «با وجود گذشت ده سال از تاریخ شروع این سد، بنده به تازگی از طریق رسانه شما این موضوع را شنیدم پس رسانه ها هم باید با ورود به این موضوع آن را به اطلاع عموم مردم و مسئولان برسانند و ماهم در مجلس به یقین بیکار نخواهیم نشست و از دکتر ظریف خواهیم خواست تا در عرصه بین المللی اقداماتی را انجام دهد و بنده موضوع سد ایلیسو را به رئیس جمهور در مجلس تذکر خواهم داد. ما باید بعضی از ملاحظات را کنار بگذاریم و بی تعارف در عرصه بین المللی قدم برداریم. در طول تاریخ ترکیه چه سودی برای ما داشته؟ ما باید در حد و اندازه ترکیه به آن اطمینان کنیم.» حاتمیان در مورد اقدامات انجام شده توسط مجلس درباره جلوگیری از ساخت سد ایلیسو می گوید: در مجلس تا امروز هیچ اقدامی در این زمینه انجام نشده، حتی بنده که در کمیته کشاورزی هستم موضوع سد ایلیسو را تا امروز نشنیده بودم البته شاید در محاورات فردی در مجلس مطرح شده باشد اما به عنوان پدیده سوء اجتماعی بررسی نشده است.

■ آب در برابر نفت

در ادامه حاتمیان از سیاست اصلی ترکیه درباره ساخت این سد پرده بر می دارد و می گوید: «ترکیه تعریفی برای خود دارد با موضوع آب در برابر نفت. بدین معنا که ترکیه با اطلاع کامل از خشکسالی ها و عواقبی که این سد برای عراق، سوریه و ایران به وجود می آورد قصد دارد با ذخیره کردن آب در آینده سیاست "آب در برابر نفت" را در مورد این کشورها اجرا کند. در آینده پدیده های زیست محیطی به شدت شوم تر از پدیده هایی مثل جنگ هستند و ترکیه با درک این موضوع با سرعت بسیاری به ساخت این سد می پردازد.»

■ مذاکره ای با ترکیه نداشته ایم

بدون شک با کمبود آب حاصل از سد سازی های ترکیه یکی از وزارتخانه هایی که در پیشبرد کارهایش با مشکل روبه رو خواهد شد وزارت نیرو است. از حمید چیت چیان وزیر نیرو در مورد سد ایلیسو و توابع زیست محیطی این سد بر اقلیم ایران سوالاتی پرسیدیم. چیت چیان در پاسخ به روزنامه خراسان گفت: "ترکیه تعداد بسیاری سد در سرشاخه های دجله و فرات احداث کرده که این موضوع باعث کاهش ورود آب این رودخانه ها به کشورهای عراق و سوریه شده و در خشک شدن هورهای بین ایران و عراق تاثیر داشته است." چیت چیان در پاسخ به خبرنگار ما در مورد این که آیا تاکنون ایران در زمینه جلوگیری از ساخت این سد با کشور ترکیه مذاکراتی داشته یا خیر گفت: «تا به حال در مورد این موضوع با ترکیه مذاکراتی نداشتیم اما به یقین باید این موضوع بررسی شود."

■ گروکشی آبی ترکیه

اگر چه در طی سال های اخیر ترکیه در میان سکوت مطلق خبری به ساخت سد ایلیسو ادامه داده و هم اکنون مراحل پایانی این سد را پشت سر می گذارد اما از چندی قبل، تعدادی از فعالان محیط زیست با راه اندازی کمپین هایی شروع به اطلاع رسانی کرده اند و برخی رسانه ها در همین راستا اقداماتی را انجام داده اند.

به گزارش خبرگزاری دیپلماسی ایرانی، مرتضی خوانساری دیپلمات سابق وزارت امور خارجه گفت: بی شک این خشکاندن سیاسی و فیزیکی زمین های منطقه، بسترساز بزرگ ترین کانون بحرانی ریزگردها در جهان می شود و یک فاجعه فزاینده زیست محیطی مخرب را در سراسر ایران به وجود می آورد و هر ساله نیز بر میزان آثار زیان بار آن افزوده خواهد شد.

در بحران آبی و ریزگردها، مهاجرت های درون سرزمینی و برون سرزمینی مهم ترین تهدید پیش روی ایران است و دولت را هم در این جا به جایی با چالش جمعیتی برپایه مسائل امنیتی و سیاسی رو به رو خواهد کرد.

زیرا ادامه روند خشکسالی و برداشت های بی رویه آب در نهایت موجب اعتراض مردمی در حوضه آبی خواهد شد و این احتمال وجود دارد که آسیب دیدگان برای دفاع از حقابه شان، اعتراض های معمولی خود را به اعتراض های سیاسی تبدیل کنند. آثار و پیامدهای منفی فشار فزاینده ترکیه بر منابع آبی منطقه در بخش توسعه اقتصادی و صنعتی هم قابل بررسی است. طبق گزارش سازمان ملل تا سال ۲۰۴۵ تقاضای آب در منطقه خاورمیانه ۶۰ درصد افزایش پیدا خواهد کرد، که نشان می دهد بحران آب در آینده قطعی است.

با همکاری و شکایت ایران، عراق و سوریه نزد مجامع و محاکم بین المللی، باید به آمریکا، انگلیس و ترکیه تفهیم شود که برای ایجاد و افزایش ریزگردهای آلوده به سلاح های شیمیایی و رادیواکتیوی که سلامت ملت های منطقه را تهدید کرده است، باید خسارت سنگینی پرداخت کنند.

در یک جمع بندی می توان گفت که ترکیه در پی سیاست آب در مقابل نفت است و با شروع دیوار کشی در مرزهایش، آینده کار را برای جلوگیری از کوچ های اجباری و مهاجرت های برون سرزمینی پیش بینی کرده است.

اما غافل از اینکه دیوارهای سیاسی و جداکننده مرزی فقط در زمان صلح و شرایط عادی کارایی خود را دارند و ترکیه در زمان خشکسالی و افزایش ریزگردها که خود مسبب آن است، باید در آینده نه چندان دور پذیرای میلیون ها مهاجر سوری و عراقی باشد.

خبرگزاری دیپلماسی ایرانی در مصاحبه دیگری از قول سارا اردو، استاد دانشگاه می نویسد: با کم شدن آب ورودی به خلیج فارس غلظت نمک در خلیج فارس افزایش می یابد و بسیاری از آبزیان از جمله آبزی صنعتی میگو و انواع ماهیان صنعتی امکان ادامه حیات در آب های جنوبی کشورمان را نخواهند داشت مانند دریای سرخ که غلظت نمک آن بسیار است.

نبود میگو و ماهیان صنعتی باعث بیکاری صیادان کشورمان در جنوب و بروز مشکلات ناشی از بیکاری عمومی نظیر قاچاق می شود. افزایش غلظت شوری خلیج فارس باعث نابودی سواحل مرجانی و اکوسیستم این خلیج بزرگ و با ارزش می شود. ترکیه با خودخواهی در زمینه ممانعت از ورود آب به بالادست رودخانه های دجله و فرات علاوه بر نقض قواعد حقوق بین الملل در مورد رودخانه های منطقه ای در حال فاجعه آفرینی برای سوریه، عراق و در نهایت ایران است. مشکلاتی مانند نابودی محیط زیست منطقه و بیکاری حتی می تواند برای خود ترکیه هم دردسر ساز شود چرا که ترکیه در همسایگی سوریه و عراق قرار دارد.

> ترکیه تعریفی برای خود دارد با موضوع آب در برابر نفت. بدین معنا که ترکیه با اطلاع کامل از خشکسالی ها و عواقبی که این سد برای عراق، سوریه و ایران به وجود می آورد قصد دارد با ذخیره کردن آب در آینده سیاست «آب در برابر نفت» را در مورد این کشورها اجرا کند

در سطح بین الملل، عهدنامه ها و مقررات دقیق و کاملی در مورد استفاده از آب های مشترک و جاری میان دو یا چند کشور وجود ندارد.

ترکیه مانند چین و فلسطین اشغالی (اسراییل)، از کشورهایی است که به کنوانسیون استفاده غیر کشتی رانی از جریان های آبی بین المللی که در سال ۱۹۹۷ در نیویورک تصویب شده و تنها عهدنامه بین المللی ناظر بر جریان های آب شیرین مشترک جهان است، نپیوسته است. ماده ۵ این عهدنامه، کشورهایی را که از جریان های آب شیرین روزمینی و زیرزمینی مشترک برخوردارند، به حفاظت، استفاده و تقسیم منصفانه و معقول از آن جریان آبی متعهد می کند. ماده ۷ هم دولت ها را به خودداری از آسیب بسیار وارد کردن به کشورهای دیگری که از آن جریان آبی استفاده می کنند، ملزم می سازد. ایران طبق قانون نمی تواند از ساخت سد ایلیسو شکایت کند، عراق تنها کشوری است که می تواند در این مورد ادعا کند. به یقین اگر به این پدیده توجه نشود و برخورد با آن صورت نگیرد، در آینده ما شاهد پیامدهای منفی بسیار بیشتری خواهیم بود در نتیجه ایران باید از طریق روابط دیپلماتیک از ادامه ساخت و افتتاح سد ایلیسو جلوگیری کند.

■ آیا ساخت ایلیسو متوقف می شود؟

پروژه آناتولی جنوبی یا گاپ که توسط کشور ترکیه در حال انجام است یکی از پروژه هایی است که ۲۲ سد را شامل می شود و تاثیر بسیاری بر روی محیط زیست کشورهای منطقه و به ویژه بخش هایی از ایران خواهد گذاشت. تاکنون ۲۱ درصد از پروژه آبیاری و ۷۴ درصد از طرح های برقابی ترکیه در این حوضه، آناتولی جنوبی یا گاپ تکمیل شده است. حمید جلالوندی مدیرکل دفتر ارزیابی و اثرات زیست محیطی سازمان محیط زیست درباره این که آیا با توجه به رایزنی های صورت گرفته امکان توقف پروژه گاپ و سد ایلیسو که یکی از بزرگ ترین سدهای این مجموعه است وجود دارد یا خیر، به یکی از خبرگزاری ها گفت: نمی توانیم به صراحت بگوییم که امکان توقف وجود دارد یا این که متوقف نخواهد شد؛ بسیاری از برنامه های طرح گاپ ترکیه و سدهای آن، درصد پیشرفت بسیاری داشته و در مرحله اتمام قرار دارد.

وی با بیان این که راهکارهای مدیریتی زیادی برای طرح گاپ و سد ایلیسو می تواند از سوی ترکیه صورت بگیرد، اظهار کرد: یکی از راه حل های مدیریتی پرداخت حقابه دجله است؛ کشور ترکیه اگر بتواند حقابه دجله را به میزان لازم پرداخت کند این کار کمک کننده خواهد بود.

جلالوندی درباره این پرسش که آیا امکان توقف طرح گاپ و سد ایلیسو با توجه به پیشرفت صورت گرفته وجود دارد، گفت: این موضوع بستگی به معاهدات جهانی دارد؛ مسائل مطرح شده برای طرح گاپ و سدهای آن حتی قابلیت پیگیری در دیوان لاهه را نیز دارد و اگر کسانی که منتقد هستند بتوانند برای لازم را برای طرح، کسب کنند، اثرگذار خواهد بود. وی خاطرنشان کرد: متاسفانه در یک بازه زمانی، از سوی کشور ما به این موضوع یک غفلت شد و باید در زمان آغاز طرح گاپ و سدهای آن اقدامات حقوق بین المللی را انجام می دادیم.

***

با وجود تاثیرات زیست محیطی فراوان سد ایلیسو بر اقلیم ایران، هنوز تعدادی از مسئولان از وجود و تاثیرات این سد اظهار بی اطلاعی می کنند و بنا به گفته برخی مسئولان تا امروز اقدامی عملی در زمینه مذاکرات با کشور ترکیه درباره کارشکنی های این کشور از سمت مسئولان ایرانی و بین المللی صورت نگرفته است. اما بنا به شنیده ها قرار است که در تیرماه سال جاری نشستی با حضور تعدادی از کشورها در سطح بین المللی برگزار شود.

جدول سخت [شماره ۹۵]

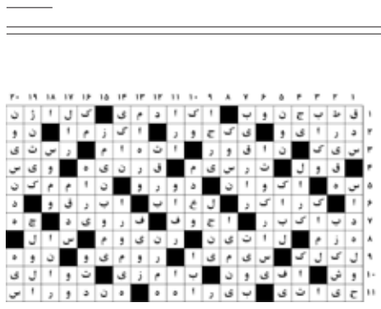
طراح جدول: بیژن گورانی

افقی

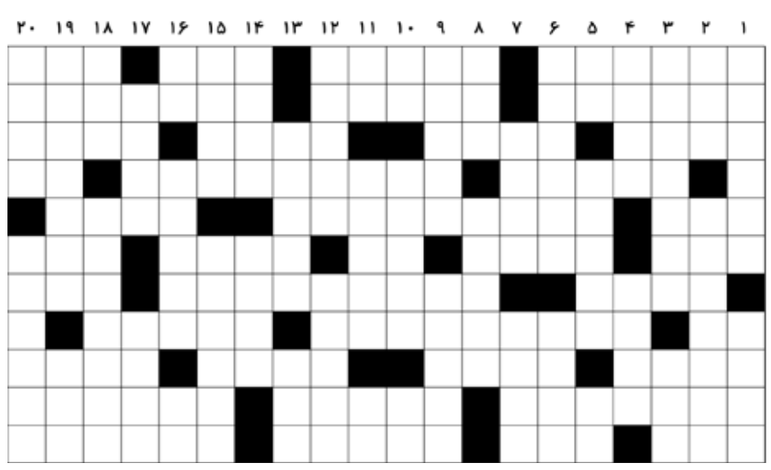
۱ - رفت و آمد بسیار - پرنده ای خوش آواز - از اجزای ترمز - بی آلایش ۲ - برچیده شدن - تن پوش زمستانی - به دست آوردنی ۳ - تکاپوی بسیار و بی حاصل - هوش و استعداد سرشار - پیامبر صبور - زبانه آتش ۴ - رمانی نوشته رضا امیرخانی - لقب شاپور، پادشاه ساسانی - ساز استاد حسن ناهید ۵ - نیکبختی - رمانی مشهور از سیدنی شلدون نویسنده آمریکایی - ساز کوبه ای شرق آسیا ۶ - گل ته حوض - مسیر اسب دوانی - پسوند نسبت - تلویزیون - از آنیم و در آنیم و برآنیم ۷ - پشت گرم - منظومه ای در قالب مثنوی سروده ابوشکور بلخی - مجلس اعیان ۸ - نام قدیمی اصفهان - رهبر یوگسلاوی سابق در دوران جنگ جهانی دوم بود - لازم و ضروری ۹ - به رنگ خاکستر - گندمگون - بغل - لگد ۱۰ - بانوی شاعر پارسی گوی هند در قرن یازدهم - تریاک - تحمیلی ۱۱ - از گناهان کبیره - خطی در دایره - واحد اندازه گیری گرما - شهری در کانادا.

عمودی

۱ - زندان معروف فرانسه - مباح ۲ - فام - گیاهی علفی و خودرو از خانواده خشخاش ۳ - یگانگی - شبانگاه ۴ - نوعی ماده معدنی شبیه شیشه - عقرب ۵ - حرف انتخاب - معطر و خوشبو - گله مداوم ۶ - پدیده گرم شدن سطح اقیانوس آرام - واسطه و میانجی ۷ - روشن و آشکار - از پسران سام ۸ - غارت و چپاول - شهری در گیلان ۹ - فاقد مقاومت و استحکام - ترک بند ۱۰ - خاندان - قطعی برای کتاب - نت چهارم ۱۱ - پوستین - یکی از دو نعمت مجهول - پهلوان ۱۲ - جانور کیسه دار درختی استرالیا - مبتکر ۱۳ - نقاش فلاماندی قرن هفدهم - ثروتمند ۱۴ - تغار چوبی - اسب بارکش ۱۵ - فلاکت و خواری - سازش کردن ۱۶ - عیدو یتنام - تأمینات امروزی - از مهمترین محصولات کشاورزی ۱۷ - شاعره نامی یونان باستان - کلفت و ضخیم ۱۸ - سیستمی برای نمایش تصویر رنگی در تلویزیون - عالی ترین راسته پستانداران ۱۹ - جشن احترام به آب که در ماه هشتم سال در ایران قدیم برگزار می شد - دور افتاده ۲۰ - از مرکبات - از آن شکلات تهیه می شود.

حل جدول شماره ۹۴

جدول متوسط [شماره ۶۸۶۷]

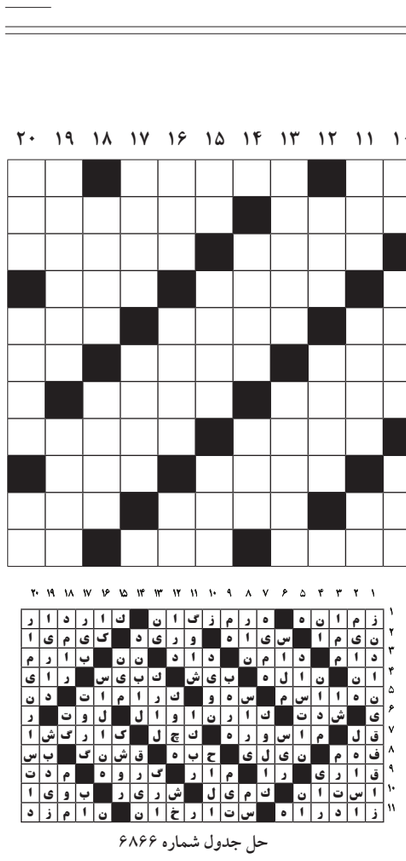
طراح جدول: مجید شادروح

افقی:

۱ - دریا - عقوبت - بها - مهیا - دربست کارخانه ۲ - تیغ - واحد پول لبنان - شادی - مفرح و نشاط آور ۳ - رنگین کمان - خرده گیر - پوشاننده - ودیعه ۴ - رفتن به مشاهد متبرکه - شریک - صوم - فوری ۵ - جایزه جهانی - مهراس - حلال رنگ - گل نومیدی ۶ - فرمان هنری - افترا - از سوزنی برگان - همنشین - ماه سرد ۷ - عدد مجهول - چاقو - مرکز معاملات اوراق بهادار - واحد سنجش مایعات ۸ - حلقوم - مفسر - گرد - سردار دلیر ایرانی ۹ - حاجب - ریز نمرات - پرحرف - اسم ۱۰ - آباژور - سرگرد سابق - غذای پرندگان - پیش گویی بخت و طالع ۱۱ - نیا - دوستی - استوار - واحد مقاومت الکتریکی - دفع مزاحم

عمودی:

۱ - آب منجمد - چون - خلوت ۲ - پیامبر نقاش - از شهرهای گیلان ۳ - جاری - معشوق ۴ - ترانه - آب خارجی ۵ - نگاه خیره - شگون - وسط ۶ - اشاره به نزدیک - از انواع نان - حرف همراهی ۷ - سر - زاغ ۸ - خندیدن با صدای بلند - هوش و دانایی ۹ - از نام های باریتعالی به معنی قاضی - غار مکه ۱۰ - فلز سرچشمه - کج - دانه کش بی آزار ۱۱ - بیم - پیکان - علامت مفعولی ۱۲ - پسوند شباهت - خروجی در تداول عامه ۱۳ - پیر و سالخورده - درز ۱۴ - صمغ - رفیق ۱۵ - برآمدگی لاستیک - استارت قدیمی - مکافات ۱۶ - سلسله پادشاهی چین در قرن اول میلادی - مدیر - عددمنفی ۱۷ - کسر - نوشته ها ۱۸ - زودگذر - به معنی گریز است فقط حروفش در هم ریخته ۱۹ - تکثیر - سمبل ۲۰ - ساقه خشک غلات - صحرای مصر - اثر چربی

حل جدول شماره ۶۸۶۶

CMYK